

fælde vilde bevirkes, at Enkelte fik en længere Vei til det Sted, hvor de kunde sætte deres Producter og købe hvad de behøve, saa vilde disse dog yde en større Sikkerhed for, at Landboerne kunne finde Af sætning for deres Producter til gode Priser og billigt Kjøb paa, hvad de selv behøve.

Med Principet om en friere Udvikling af Kræfter findes der imidlertid mange Bestemmelser i Udkastet, som staae i ligefrem Strid. I saa Henseende troer jeg især at maatte fremhæve Ordningen af Handelen i Kjøbstæderne. I saa Henseende er der nemlig ikke skeet noget Fremskridt, men en meget stor Tilbagegang. Man har overført paa Kjøbstæderne i Almindelighed Forhold, som have dannet sig i Kjøbenhavn; derfra hidrører vistnok afskillige Bestemmelser, Handelen vedrørende. Man fordrer saaledes, at de Handelende i Kjøbstæderne enten skulle være Grosferere eller Detailhandlere, og det Anhang, som er føiet til Lovudkastet, giver detaillerede Bestemmelser for, hvormeget en Grosferer maa sælge ad Gangen, og derved ogsaa hvormeget Detailhandlere maa sælge. Hvad disse Bestemmelser angaaer, da maa jeg for det Første henvende Opmærksomheden paa, at der er en stor Ulighed tilstede, naar man sammenligner dem indbyrdes. Nogle af de opførte Dvantiteter kunne virkelig siges at henhøre til en Handel i det Store, medens dette derimod ingenlunde gjælder om andre. Saaledes er det ikke tilladt en Kjøbmand, uden at han bliver Grosferer, at sælge en Tønde Brændeviin; det er ham ikke tilladt at sælge et Hundrede Glasfer, om det ogsaa er ganske smaa til et Par Skilling Stykket. Ligeledes er det ikke tilladt at sælge 1000 Cigarer eller en Tylt smaat Tømmer osv. Dernæst viser der sig stor Ulighed, naar man sammenligner Bestemmelserne indbyrdes. Tager jeg de 2 Poster, som ere opførte ved Siden af hinanden, Cacao og Kaffe, da er den bestemte Dvantitet 100 Pd. af hver Slags; men der er meget stor Forskjel paa 100 Pd. Cacao og 100 Pd. Kaffe. Det sidste kan meget godt forekomme i Detailhandlerens Praxis, hvorimod det ikke meget let kan tænkes, at han sælger 100 Pd. Cacao. De Bestemmelser, der indeholdes i

denne Fortegnelse, ere dernæst tildeels ophævede eller modificerede ved de Bestemmelser, som findes i § 30, hvor der sættes en anden Norm, nemlig 20 Rd. Fortegnelsernes Bestemmelser ere alle Dvantitetsbestemmelser, men her kommer nu en Priisbestemmelse til, der gjør Dvantiteterne verlende efter Varnes Priis. Forholdene i de større af Kjøbstæderne have maaffee udviklet sig saaledes, at der kunde være Tale om en Adskillelse mellem Grosferere og Detailhandlere, men det er Tilfældet med de allerfærreste. I Reglen er det saaledes, at alle Handelende ere Detailhandlere og ved Siden deraf handle en gros med en eller anden Gjenstand. Saaledes er der i en By en Kjøbmand, der forskriver en eller flere Ladninger Tømmer; en Anden gjør et større Indkjøb med Kaffe, som han igjen udsælger til sine Medhandelnde osv. — Lovudkastet udfordrer dernæst flere Gjenstande fra den almindelige Handelsberettigelse, og fordrer særligt Borgerskab som Betingelse for Handel dermed. Der fordres saaledes, at der skal tages særligt Borgerkab paa Viinhandel; men jeg troer, at en Viinhandler i de fleste Kjøbstæder ikke vil kunne bestaae, og man vil altsaa nøde Kjøbmændene til tillige at tage Borgerkab paa Viinhandel. Den samme Fordring gjøres med Hensyn til Tømmerhandel, men jeg troer heller ikke, at en Tømmerhandler alene som saadan vil kunne bestaae i de fleste Byer, altsaa maa ogsaa en eller flere Kjøbmænd tage Borgerkab derpaa, og saaledes ville Kjøbmændene i Provindserne nødes til at tage en Mængde Borgerkaber. Men deri indeholdes imidlertid et Vidnesbyrd om, at den Adskillelse, som er gjort i Lovudkastet, ikke er naturlig. End mindre naturligt er det, naar det bestemt forbydes Kjøbmænd at handle med Brændeviin. Lovudkastets § 34 indeholder nemlig i sin 3die Bestemmelse et Forbud imod, at Kjøbmænd maae handle med Korn eller Kartoffelbrændeviin; men dette er for Tiden en af de fleste Kjøbmænds vigtigste Handels-gjenstande, og man vil ikke uden stor Ulempe kunne forbyde dem i Fremtiden at handle dermed. Brændeviinshandelen skal efter § 47 være Gjenstand for særligt Borgerkab, og der tilføies: „uden at nogen